

flertal foreslår den i lovforslagets § 1, stk. 2, anførte bestemmelse.

Til § 2.

Den foreslåede ordning med en 7-årig hovedskole og en 3-årig realafdeling svarer til den opbygning af skolen, der allerede findes i visse bygder, hvor hovedskolen er suppleret med et 3-årigt præliminærkursus. I disse skoler er der i 6. og 7. skoleår etableret forberedende undervisning i henholdsvis engelsk og i engelsk, tysk og matematik.

Efter forslaget får folkeskolen nu principielt samme opbygning overalt på Færøerne. Dette vil medføre en ændring i opbygningen af eksamensafdelingerne ved Klaksvig, Tverå og Våg skoler. Førstnævnte skole har efter 5. klasse en 4-årig mellem- og realklasse, medens de sidstnævnte efter 5. klasse har 4-årig præliminærafdeling. Vedrørende den fremtidige ordning af Færøernes mellem- og realskole henvises til forslagets § 71.

En ensartet opbygning og ordning i øvrigt af skolerne på Færøerne, hvor der i dag — som det fremgår af det ovenfor anførte — findes 3 forskellige former for eksamensafdeling, må af flere grunde anses for ønskelig, således af hensyn til fastlæggelse af undervisningen med ensartede krav på samme klassetrin samt af hensyn til elever og lærere, der skifter skole.

Hovedskolen foreslås endvidere suppleret med et frivilligt 8. og eventuelt et 9. skoleår. Der henvises herom til § 3 og om undervisningen i 8. og 9. klasse til § 15, stk. 4. Formålet med 8. og 9. skoleår er gennem en yderligere undervisning, der i højere grad end i de første 7 skoleår peger frem mod det praktiske erhvervsliv, at lette de unges overgang til erhvervene.

I forslagets stk. 2 tilvejebringes hjemmel til at indføre særundervisning for børn med talevanskeligheder, svagt syn, svag hørelse, små evner eller læsevanskeligheder. I den gældende skolelovgivning for Færøerne findes ikke regler om særundervisning, men der er et ganske utvivlsomt behov herfor. Navnlig er ordblindhed ret hyppigt forekommende. — Det vil sikkert vise sig hensigtsmæssigt at centralisere særundervisningen på bygd i så vidt omfang som muligt.

Særundervisning ved en skole kan alene etableres med skoledirektionens godkendelse, idet undervisningen skal optages på skoleplanen, som skal godkendes af skoledirektionen, jfr. forslagets § 4.

Reglen i stk. 3 om hel eller delvis centralisering af skolevæsenet har specielt betydning for byggerne. Det vil i mange tilfælde være muligt uden større vanskeligheder med hensyn til børnenes transport at centralisere skolevæsenet inden for en

kommune eller at sammenlægge flere kommuners skolevæsen. En sådan centralisering vil frembyde store undervisningsmæssige fordele. Som eksempel kan nævnes de tilfælde, hvor børnene i 2 skoler undervises af samme lærer; her vil en sammenlægning af skolerne betyde en væsentlig stigning i elevernes timetal. Endvidere kan henvises til de tilfælde, hvor en centralisering vil muliggøre, at eleverne opdeles i flere klasser.

I flere kommuner på Færøerne har en centralisering allerede fundet sted. Dette er således tilfældet i Næs sogns kommune, hvor børnene fra Lamba og Avevig nu transporteres til de større skoler i henholdsvis Glibre og Tofte, og Midvåg og Sandevåg kommuner er i fællesskab ved at opføre en ny centralskole.

Ifølge bestemmelsen er der mulighed for at centralisere undervisningen for en eller flere klasser, således at f. eks. alene undervisningen i 6. og 7. skoleår centraliseres for børnene fra flere kommuner, medens man opretholder de lokale skoler som grundskoler. Endvidere vil særundervisning kunne centraliseres, ligesom det sikkert vil være praktisk at centralisere undervisningen på bygd i det 8. skoleår.

Vedrørende kommunernes udgifter til eventuel befordring af fjernboende børn til en centralskole bemærkes, at en kommune efter reglerne i § 30, stk. 2, vil kunne få godtgjort halvdelen af sådanne befordringsudgifter.

Et mindretal (Poul Petersen) har ønsket, at befordringsudgifter blev godtgjort med 75 %, idet anføres, at disse udgifter ellers vil falde tungt på de små kommuner.

Til varetagelse af beboernes interesser i tilfælde, hvor en kommunalbestyrelse med henblik på centralisering af skolevæsenet har besluttet at nedlægge en skole, er der i § 4, stk. 2, fastsat bestemmelser om offentlig bekendtgørelse af en sådan beslutning og om adgang for beboerne til at forlange afstemning angående spørgsmålet om skolens nedlæggelse.

Endvidere henvises vedrørende de nærmere regler om sammenslutning af to eller flere kommuner til et skoleforbund til reglerne i § 5.

Til § 3.

I paragraffen fastsættes regler om kommunernes pligter med hensyn til at medvirke til, at de i de enkelte kommuner hjemmehørende børn får mulighed for at få undervisningen i hovedskolens 8. og 9. skoleår og i realafdelingen.

Efter bestemmelsen vil en kommune få pligt til at indrette hovedskoleundervisning for det 8.